41999D0008

РЕШЕНИЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ КОМИТЕТ
от 28 април 1999 година
относно общите принципи за заплащането на информатори и внедрени лица

(SCH/Com-ex (99)8 Rev 2)

ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯТ КОМИТЕТ,

като взе предвид член 132 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген,

като взе предвид членове 70—76 от посочената по-горе конвенция,

РЕШИ:

Изпълнителният комитет одобрява решението, прието от централната група на 22 март 1999 г. относно общите принципи за заплащането на информатори и внедрени лица (SCH/C (99)25 и SCH/Stup (98)72 Rev 2).

Съставено в Люксембург на 28 април 1999 година.

Председател

C. H. SCHAPPER

SCH/Stup (98)72 Rev 2

Относно: **Общи принципи за заплащането на информатори и внедрени лица**

1. *Въведение*

Процесът на интернационализиране на свързаната с наркотици престъпност, както и на тежката и организираната престъпност, се разгръща и вътре в самото шенгенско пространство.

Извършителите на престъпления демонстрират все по-професионален подход при незаконния трафик на наркотици, като гъвкаво се приспособяват към промените в геополитическата, правната, икономическата и технологичната рамка, използват организирани структури, умело съчетават своите незаконни действия с дейности в законните сектори на икономиката и не се поколебават да си служат с насилие или със заплаха срещу лица или собственост, както и да се възползват от своето влияние в политиката, икономиката и публичната администрация, за да постигнат своите цели, а именно извличане на максимална печалба и домогване до властта.

Методът на действие на организациите, които се занимават с трафик на наркотици, се характеризира със специализация, разпределение на работата и както външно, така и вътрешно разделение. Незаконните печалби се „реинвестират“ в нови престъпни дейности или се инжектират в легални икономически мрежи с цел спечелване на влияние или изграждане на престъпен монопол.

Дори специализираните методи за разследване все повече губят своята ефективност. Активното събиране на информация под прикритие, съчетано с оперативните методи за издирване, а също и системният анализ придобиха все по-голямо значение с оглед идентифициране и борба с организираната престъпност в сферата на наркотиците. В това отношение специално внимание следва да се отдели на системното, координираното и целенасоченото ползване на информатори и внедрени лица.

За да може тази дейност да хвърли светлина върху престъпните организации и структури, е необходимо информаторите и внедрените лица да се ползват с доверието на престъпниците.

Именно поради тази причина председателството проведе анкета в шенгенските държави с помощта на документ SCH/Stup (98) 25, като впоследствие предостави отговорите на анкетата на разположение на тези държави с документ SCH/Stup (98) 60 Rev. Проучването показа, че правната обстановка, а частично и практиката при заплащане на информатори и внедрени лица, твърде много се отличава в различните държави. Ето защо работната група „Наркотици“ реши на своето заседание от 21 октомври 1998 г. да разработи общи принципи с незадължителен характер за заплащането на информаторите и внедрените лица, както и за отпускането на нематериални облаги на тези лица.

Изложените по-долу принципи, които се отнасят до заплащането на информатори и внедрени лица, трябва да се считат за насоки, които нямат задължителен характер в шенгенското пространство и представляват принос за подобряване полицейското и митническото сътрудничество в тази твърде чувствителна област. Тези общи принципи трябва същевременно да служат като основни жалони за държавите, които са в процес на разработване или допълване на нормативната си уредба в тази област.

2. *Общи положения*

Често мотивите на информаторите и внедрените лица да сътрудничат на полицейските или митническите органи са от финансов характер. Ето защо е целесъобразно да се създадат финансови стимули, които да отчитат реалностите на пазара и едновременно с това да съответстват на условията им на живот, на качествата, които са необходими за осъществяване на конкретната мисия, на риска, на който се излагат, както и на резултата от проучването. Същевременно се взимат под внимание и съображения от икономически характер, които се дължат на факта, че използването на информатори и внедрени лица често излиза по-евтино.

Спазването в цялото шенгенско пространство на изложените по-долу основни насоки по-специално ще даде възможност за съобразяване с тактическите и правните изисквания към разследванията в областта на наркотиците, при едновременно отчитане на двустранните и регионалните особености или на спецификата на закононарушенията. Освен това по този начин ще се избегне нежеланата двустранна или в шенгенски мащаб конкуренция между полицейските или митнически органи, които използват информатори и внедрени лица, а оттук и т.нар. туризъм на информатори и внедрени лица.

3. *Принципи*

Изложените по-долу принципи не засягат националното законодателство.

Заплащането на информатори и внедрени лица би трябвало да бъде поставено в зависимост от резултата от разследването, което се провежда от органите по наказателно преследване и/или от отстранената опасност благодарение на предприетите мерки, от една страна, и от степента на лична ангажираност и на риска, който той е поел, от друга страна. Финансовият стимул не бива да подтиква информатора и внедреното лице към извършване на престъпление.

Специфичните критерии са, както следва:

— обемът информация и получените в резултат от нея резултати, например цената и количеството на иззетите наркотици, броят и качествата на разпитаните престъпници и/или стойността на конфискуваните вещи;

— качеството на информацията, например информация, която може стратегически или тактически да се използва по отношение следните аспекти: *modus operandi* и логистика на престъпниците, цели на престъпната организация или реакция на престъпните структури на мерките, предприети от органите по наказателно преследване;

— личните качества на информатора и внедреното лице, например степента му на ангажираност, специфичните пречки, рискът и опасностите, на които се излага, неговата надеждност и мотивация;

— значимостта на организацията/престъпната структура, както и на проучването на престъпната дейност на нейните членове, тяхното влияние в престъпните среди, степента на влияние в тази среда, реалните или предвидими щети, обществения отклик на конкретния случай и начинът, по който този случай се вписва в местната престъпна обстановка, включително в рамките на стратегическа обработка на информацията.

Заплащането по принцип се обвързва със сътрудничеството по конкретни случаи. Не се предвижда отпускане на постоянна финансова издръжка на информаторите и внедрените лица.

Възможно е също така да се предприемат специални мерки за защита или подпомагане на информатора и внедреното лице след изпълнение на възложената му задача (като например защита на свидетелите), както и мерки, които се отнасят до социалната му защита.

Направените разходи от информатора и внедреното лице могат да се възстановят в специфични случаи.

Заплащането се извършва след изпълнение на възложената задача. Допускат се частични плащания след изпълнение на различни етапи от възложената задача. Не следва да се изплащат авансово суми.

Правната уредба в областта на данъчното облагане и общественото осигуряване запазва изцяло валидността си по отношение на този вид доходи.

Тези разноски по принцип са за сметка на полицейския или митническия орган, който води разследването. Когато дадено разследване се провежда съвместно от няколко шенгенски органи, е целесъобразно достатъчно рано да се постигне съгласие по отношение разпределението на разноските. Финансови вноски на трети лица по принцип не би трябвало да се включват в заплащането.

Възможно е да се предоставят нематериални облаги при спазване на действащите национални разпоредби в различните шенгенски държави, които да се считат за материални вноски. По-специално, могат да бъдат взети под внимание естеството на облагата, нейното значение за информатора и внедреното лице и разходите, свързани с отпускането на тази облага, които са различни в зависимост от държавата. Защитата на информатора в опасни ситуации, облекчаването на условията на задържане и в зависимост от националното право, частично приспадане или пълно отпадане на наказание, също спадат в категорията на нематериалните облаги.

В случай на неизпълнение на възложената задача от страна на информатора или внедреното лице, например при неспазване на споразумението, при извършване на престъпление, при умишлено или непредпазливо съобщаване на невярна информация или в случай на виновно неспазване на получени инструкции или съзнателно отклоняване от тактически указания, заплащането може, в зависимост от размера на неизпълнението, да бъде намалено, отказано или, ако вече е било изплатено, да бъде възстановено в пълен размер. В този случай и ако са засегнати или могат да бъдат засегнати две или няколко шенгенски държави, участващите в операцията национални органи взаимно се нотифицират в най-кратки срокове („предупредително съобщение“).

Целесъобразно е да се извършва обмен на информация между компетентните централни органи по отношение на действащите критерии в различните държави в сферата на заплащането.